

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในปัจจุบันได้ถูกเปลี่ยนเป็นโลกพื้นที่ดิจิทัล ผู้คนในสังคมได้หันมาใช้เทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตมากขึ้น โดยอาจเรียกได้ว่าเป็นสังคมออนไลน์ จะเห็นได้จากการที่เทคโนโลยีเข้ามาแทรกซึมในการใช้ชีวิตของผู้คนในสังคมรวมไปถึงหลายๆกิจกรรมอย่างกว้างขวาง เทคโนโลยีได้เปลี่ยนวิถีทางของสิ่งต่างๆที่เคยทำมาในอดีตให้กลายมาเป็น “วิถีของสื่อสังคมออนไลน์” ตั้งแต่การดำเนินชีวิตประจำวัน การสร้าง การรักษา การยุติความสัมพันธ์ การดำเนินธุรกิจ การสร้างข่าว การสื่อข่าว การเคลื่อนไหวทางการเมือง การก่อการร้าย การก่อการดี การศึกษา การสาธารณสุข การดำเนินศาสนกิจ การเลี้ยงและดูแลลูก การดูแลผู้สูงอายุ และอื่นๆ อีกเกินกว่าจะกล่าวได้หมด¹

สำหรับประเทศไทยนั้น เห็นได้ว่าโซเชียลมีเดียสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้นอย่างมาก ผู้ที่สามารถเข้าถึงโซเชียลมีเดียมีตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ ความนิยมในการชมโทรทัศน์ลดน้อยลงเมื่อพิจารณาจากสถิติล่าสุดของอินเทอร์เน็ตสตูดิโอและสถิติโซเชียลมีเดียสำหรับประเทศไทย สถิติผู้ใช้ดิจิทัลของประเทศไทย 2021 โดย “Hootsuite” ผู้ให้บริการระบบจัดการ Social Media และ Marketing Solutions ได้รวบรวมสถิติการใช้โซเชียลมีเดียของประเทศไทยดังนี้²

สถิติในเดือนมกราคม 2021 มีประชากรทั้งหมด 69.88 ล้านคน ประชากรไทยเพิ่มขึ้น 163,000 คน (+ 0.2%) ระหว่างเดือนมกราคม 2563 ถึง มกราคม 2564 โดย 51.4 % ของประชาชนไทยเป็นเพศหญิงในขณะที่ 48.6 % ของประชากรเป็นผู้ชาย (หมายเหตุ : องค์การสหประชาชาติไม่ได้เผยแพร่ข้อมูลสำหรับเพศอื่นที่ไม่ใช่เพศหญิงและเพศชาย) 51.8 % ของประชากรไทยอาศัยอยู่ในเขตเมือง ขณะที่ 48.2 % อาศัยอยู่ในชนบท

¹ ไทยโพสต์. (2562). *สภาวะของคนไทยในโลกโซเชียล มนุษย์สองโลกแห่งศตวรรษที่ 21* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.thaipost.net/main/detail/53548> [2564, 10 มิถุนายน].

² Nattapon Muangtum. (2564). *รายงานสถิติ Thailand Digital Stat 2021 จาก We Are Social* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.everydaymarketing.co/knowledge/thailand-digital-stat-2021-we-are-social> [2564, 10 มิถุนายน].

ประเทศไทยมีมือถือเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต 90.66 ล้านคน เทียบกับประชากรเป็น 129.7% มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย 48.59 ล้านคน ในเดือนมกราคม 2564 จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 3.4 ล้านคน (+7.4%) ระหว่าง พ.ศ.2563 และ 2564 การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยอยู่ที่ 48.59 ล้านคนเทียบกับประชากรเป็น 69.5% ในเดือนมกราคม 2564 ผู้ใช้โซเชียลมีเดียที่ใช้งานอยู่ 55 ล้านคน เทียบกับประชากรเป็น 78.7 % โดยคนไทยส่วนใหญ่ใช้เวลาเฉลี่ยในการเข้าถึงสื่อบนอินเทอร์เน็ต 8 ชั่วโมง 44 นาทีต่อวัน โดยแบ่งเป็นการใช้เวลาดูทีวีผ่านสื่อออนไลน์ วันละ 3 ชั่วโมงครึ่ง ใช้เวลาเพื่อเล่น Social Media 2 ชั่วโมง 48 นาทีต่อวัน อ่านข่าวสารวันละ 2 ชั่วโมง 48 นาที ฟังเพลงออนไลน์ เฉลี่ยวันละ 1 ชั่วโมง 34 นาที ฟังวิทยุออนไลน์ 44 นาทีต่อวัน ฟัง Podcast เฉลี่ยวันละ 56 นาที และใช้เวลาในการเล่นเกมส์ 1 ชั่วโมง 38 นาทีต่อวัน โดยข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลจากคนที่มีอายุระหว่าง 16 – 64 ปี มีประเด็นที่น่าสนใจคือ ในปีนี้คนไทยใช้เวลาเฉลี่ยในการฟัง Podcast สูงกว่าฟังวิทยุออนไลน์จากสถิติ พบว่าช่วงอายุ 3 อันดับแรกของประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการโฆษณาคนไทยบน Social Media สูงที่สุดคือคนที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25 – 34 ปี อันดับรองลงมาคือคนที่มีความอายุระหว่าง 18 – 24 ปี และ 35 – 44 ปี ตามลำดับ โดยมีจำนวนผู้ใช้งานที่เป็นผู้ชายและผู้หญิงใกล้เคียงกัน³

อย่างไรก็ตามแม้การที่สังคมเปลี่ยนมาใช้โซเชียลมีเดียจะมีข้อดีในแง่ความรวดเร็วและความสะดวกสบายในการรับส่งข้อมูลข่าวสาร แต่ก็มีข้อเสียเช่นเดียวกัน หนึ่งในนั้นที่สามารถพบเห็นได้มากในปัจจุบันคือ ‘การคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดีย’ เดิมในสังคมไทยนั้นการคุกคามทางเพศนอกสังคมโซเชียลมีเดียสามารถพบเห็นได้บ่อยครั้งตามหน้าข่าวหนังสือพิมพ์หรือโทรทัศน์ แต่ในปัจจุบันกลับพบว่าการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจพบได้หลากหลายกรณี เช่น การแชร์รูปของบุคคลอื่นและใช้ถ้อยคำส่อไปในทางเพศ การติดตามผู้อื่นในโซเชียลมีเดีย การส่งข้อความ รูปภาพ วิดีโอ หรือสิ่งอื่นใดอันไม่เหมาะสมทางเพศ เป็นต้น ที่น่าสนใจคือทั้งเหยื่อและผู้กระทำเองนั้นมิได้ทุกเพศ ทุกวัย และไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือบุคคลมีชื่อเสียง

ความรู้พรหมแดนของโซเชียลมีเดียเป็นเหตุให้การกระทำคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียนี้อาจเกิดได้จากบุคคลใกล้ชิดตัวที่รู้จักกันหรือบุคคลแปลกหน้าที่ไม่รู้จักกันก็ได้ ซึ่งในบางบริบทมักถูกมองเป็นเรื่องตลกขำขัน และผู้คนในสังคมบางกลุ่มไม่ได้มองว่าเป็นเรื่องไม่เหมาะสม

³ Nattapon Muangtum. (2564). *อิทธิพล Digital Stat2020* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.everydaymarketing.co/trend-insight/update-digital-stat-instagram-twitter-tiktok-wechat-2020-after-covid19-we-are-social/> [2564, 10 มิถุนายน].

อังคณา อินทสา กล่าวว่า ผู้คนส่วนมากมองว่าการคุกคามทางเพศบนโลกออนไลน์เป็นเรื่องธรรมดา เป็นการเริ่มต้นคุกคามรูปแบบเล็กๆ อย่างการใช้วาจาเป็นสิ่งที่สำคัญ ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิผู้อื่น กฎหมายไม่ควรจะมีช่องว่างให้บุคคลใดกระทำการเหล่านี้ได้ และการตีความกฎหมายเรื่องการคุกคามทางเพศหรือเรื่องการลวนลามให้เป็นกฎหมายที่สามารถเอาผิดผู้กระทำผิดได้ กล่าวคือกฎหมายควรมีประสิทธิภาพมากเพียงพอในการบังคับใช้ต่อผู้ที่กระทำความผิดฐานคุกคามทางเพศผู้อื่นในโซเชียลมีเดีย จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์คุกคามทางเพศในปัจจุบัน ผู้ถูกกระทำมักเลือกที่จะปล่อยผ่าน ส่วนหนึ่งอาจมองว่าไม่ใช่เรื่องรุนแรง และบางส่วนมองว่าการดำเนินคดีทางกฎหมายเป็นเรื่องยุ่งยากและใช้เวลานาน⁴ ผู้วิจัยเห็นว่าหากไม่มีมาตรการใดๆ ทางกฎหมายเข้ามาควบคุมการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดีย ในอนาคตการกระทำเหล่านี้อาจกลายเป็นเรื่องปกติที่สังคมยอมรับได้และเหยื่อก็ต้องจำใจถูกคุกคามต่อไป

ผลที่ตามมาจะเห็นได้ชัดว่าการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศผู้อื่นในโซเชียลมีเดียเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมอีกทั้งตัวเหยื่อผู้ถูกคุกคามแม้จะรู้สึกไม่พอใจแต่ก็ไม่กล้าที่จะปกป้องสิทธิของตนมากนักเนื่องจากผู้คนในสังคมส่วนหนึ่งยังคงไม่ตระหนักถึงปัญหาเรื่องการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียและเมื่อมีผู้ออกมาว่ากล่าวถึงการกระทำอันไม่เหมาะสมนี้ก็มีมักจะถูกมองข้าม ถูกกล่าวหาว่าจริงจังมากเกินไป หรืออาจถูกมองเป็นเรื่องไร้สาระ

จากเหตุการณ์ไม่นานมานี้มีกรณีที่ว่าที่นิติศาสตรมหาวิทาลัยแห่งหนึ่งได้ทำการส่งรูปนิสิตผู้หญิงหลายคนหลายคนเข้าไปในกลุ่มไลน์ที่มีสมาชิกอยู่มากพอสมควร และสมาชิกได้มีการส่งข้อความที่ส่งไปในทางคุกคามทางเพศ นำมาซึ่งคำถามถึงความปลอดภัยในการใช้ชีวิตของนิสิตในมหาวิทาลัย⁵

เมื่อผู้วิจัยค้นหากฎหมายที่สามารถเอาผิดนิสิตชายกลุ่มนั้นมีเพียง ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 397 ที่บัญญัติว่า

‘ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ ต่อผู้อื่น อันเป็นการรังแก ข่มเหง คุกคาม หรือ ให้ได้รับความอับอายหรือเดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท’

กล่าวคือหากจะลงโทษผู้กระทำความผิดได้นั้นก็ลงโทษได้เพียงโทษปรับเท่านั้น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่าโทษปรับนั้นอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำรู้สึกเจ็บปวด และไม่ทำให้ผู้คนในสังคมตระหนักถึงการกระทำคุกคามทางเพศในสื่อโซเชียลเป็นเรื่องที่ผิด หรือเป็นเรื่องใหญ่ อีกทั้ง

⁴ ข่าวไทยพีบีเอส. (2561). "ลวนลามออนไลน์" ภัยคุกคามทางเพศ กระทบชีวิตจริง (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://news.thaipbs.or.th/content/275846> [2564, 11 มิถุนายน].

⁵ ไทยรัฐฉบับพิมพ์. (2564). นิสิตสาวจุฬาฯ โดนไลน์นักเรียนชาย สอบติดคณะนิติศาสตร์ถูกคุกคามทางเพศ ตำรวจจ่อเอาผิด (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/2109737> [2564, 11 มิถุนายน].

ผู้วิจัยไม่เพียงแต่ต้องการให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดแต่ต้องการให้มีการป้องปรามการกระทำผิดซ้ำ แต่ผู้วิจัยไม่ต้องการให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบเกิดขึ้นอีกด้วย เมื่อพิจารณาจากประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.2562 จะเห็นได้ว่าไม่มีกฎหมายใดที่บัญญัติถึงการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียไว้เลย

กรณีผู้มีชื่อเสียงเช่น การแชร์รูปหรือคลิปวิดีโอของรายการรายการ The driver ที่พิธีกรชาย พิชญ์ กาไชย ใส่กางเกงขาสั้นทำให้นักชมนั่งรถทำรายการกางเกงได้รั้งให้เห็นช่วงล่างอย่างชัดเจนซึ่งผู้ชมบางส่วนที่ได้เข้าไปดูได้มีการคอมเม้นต์ไปในทางคุกคามทางเพศ⁶

กรณีนี้เนื่องจากเป็นผู้มีชื่อเสียงจึงมีโอกาสที่จะถูกคุกคามทางเพศได้มากกว่าบุคคลทั่วไป แต่เมื่อพิจารณาถึงกฎหมายหรือมาตรการต่างๆทางกฎหมายนั้นกลับไม่มีการคุ้มครองเหยื่อจากการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียได้เลย นอกจากมาตรการทางสังคมที่ผู้คนในสังคมไม่ว่าจะเป็นกลุ่มคนมีชื่อเสียงด้วยกันเอง กลุ่มแฟนคลับ หรือบุคคลทั่วไปร่วมประณามผู้กระทำ แต่ก็เป็นการยากที่จะทำให้การคุกคามทางเพศในลักษณะเหล่านี้หมดไป

ปัจจุบันได้มีการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียเป็นจำนวนมาก ดังเช่น ข่าวที่นักแสดงสาว ยิปซี่ ได้ออกมาพูดถึงการถูกคุกคามทางเพศในบัญชีโซเชียลของตน⁷ แต่ท้ายที่สุดผู้กระทำการคุกคามทางเพศผู้อื่นก็มีได้รับโทษใดๆในทางกฎหมายเนื่องมาจากไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้เห็นถึงปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ถูกคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียดังนี้

ปัญหาที่หนึ่ง ประเทศไทยไม่มีกฎหมายหรือมาตรการทางกฎหมายที่บัญญัติว่าด้วยการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียเป็นการเฉพาะ

เมื่อพิจารณาตัวบทประมวลกฎหมายอาญาในส่วนการกระทำเกี่ยวกับเพศ จะเห็นได้ว่าตัวบทบัญญัติไว้เฉพาะการกระทำชำเรา การกระทำอนาจาร หรือการกระทำทางเพศอื่นๆที่ต้องกระทำ

⁶ MMMOY. (2563). *ส่องห่อหมก!! พิชญ์ กาไชย นั่งเป้าตุงขณะถ่ายรายการ* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.mmmoy.com/pitt-karchai-big/> [2564, 11 มิถุนายน].

⁷ Matichon online. (2564). *ยิปซี่ คีรติ เจอเม้นท์คุกคามทางเพศ พร้อมพูดถึงตรรกะที่ 'เราว่าไม่ใช่' เพื่อนดาราสเตงความเห็นรั้วๆ* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : https://www.matichon.co.th/entertainment/news_2866136 [2565, 26 มิถุนายน].

ต่อเนื่องตัวร่างกายของเหยื่อโดยตรงเท่านั้น ไม่ได้บัญญัติครอบคลุมไปถึงการกระทำอันไม่เหมาะสมทางเพศที่ได้กระทำผ่านสื่อ โซเชียลมีเดีย

เมื่อพิจารณาไปถึงพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 ถึงจะมีการบัญญัติถึงการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รบกวนผู้อื่นตามมาตรา 11 วรรคสอง ที่วางหลักว่า ‘ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นอันมีลักษณะเป็นการก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้รับข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับสามารถบอกเลิกหรือแจ้งความประสงค์เพื่อปฏิเสธการตอบรับได้โดยง่ายต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท’ หรือการนำเข้าสู่สื่อลามกเข้ามาในระบบคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 14(4) ที่บัญญัติว่า ‘ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ’ แต่ก็ไม่มีการบัญญัติครอบคลุมถึงการคุกคามทางเพศอื่นๆ ในโซเชียลมีเดียแต่อย่างใด

การคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียไม่มีความเสียหายที่เป็นรูปธรรมเนื่องจากไม่ได้เป็นการกระทำต่อเนื่องตัวร่างกายของเหยื่อโดยตรง แต่เป็นการกระทำที่ทำให้เหยื่อรู้สึกอึดอัดใจ เกิดความหวาดกลัว ไม่ปลอดภัยและไม่สบายใจ แม้ปัจจุบันผู้คนในสังคมจะให้ความสนใจในเรื่องการคุกคามทางเพศในสื่อโซเชียลเพิ่มมากขึ้นแต่ก็ยังมีผู้คนอีกหลายคนที่ไม่ได้ตระหนักถึงเรื่องดังกล่าวเพราะคิดว่าเป็นการแฉวเล่นกัน สนุกขบขัน ผลก็คือผู้ที่ถูกคุกคามทางเพศก็ไม่กล้าที่จะแสดงความไม่พอใจออกมา

ปัญหาที่สอง ด้วบทกฎหมายที่นำมาปรับใช้เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดไม่มีประสิทธิภาพมากเพียงพอ

เนื่องจากปัญหาการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียไม่มีด้วบทกฎหมายใดบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้นประเทศไทยจึงมีการนำมาตรา 397 ประมวลกฎหมายอาญามาปรับใช้กับการคุกคามทางเพศในสื่อโซเชียลมีเดีย แต่มาตราดังกล่าวเป็นเพียงลหุโทษที่มีการลงโทษเพียงการปรับจำนวนไม่มาก ดังนั้นจึงไม่สามารถนำมาแก้้ปัญหาการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากโทษปรับเพียงเล็กน้อยนั้นไม่สามารถทำให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกเข็ดหลาบไม่รู้สึกรู้ว่าการกระทำของตนเป็นเรื่องที่ผิด อีกทั้งอาจทำให้เกิดพฤติกรรมทำเลียนแบบได้

เมื่อเหยื่อผู้เสียหายจะหันไปพึ่งกระบวนการทางกฎหมายก็ไม่มีด้วบทกฎหมายที่บัญญัติครอบคลุมไปถึงการคุกคามทางเพศโดยผ่านโซเชียลมีเดียโดยตรงมีแต่เพียงด้วบทกฎหมายที่นำมาเทียบเคียงได้เท่านั้น การดำเนินตามกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายเป็นไปได้ยากเนื่องจากการ

พิสูจน์ความเสียหาย และการไร้ขอบเขตของโลกอินเทอร์เน็ต ทำให้การตามตัวผู้กระทำผิดที่ไม่ระบุตัวตนสามารถกระทำได้ยาก กระบวนการทางกฎหมายใช้เวลาและผลที่ได้รับกลับมาก็คือผู้กระทำผิดได้รับโทษเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เหยื่ออาจจะรู้สึกเสียเวลาและผลที่ได้รับกลับมาก็คือคุ้มค่านั่นเอง

จากปัญหาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่า อิทธิพลของโซเชียลมีเดียได้มีผลคุกคามขยายเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะการคุกคามทางเพศซึ่งเป็นภัยใกล้ตัวแต่กลับไม่ได้รับการคุ้มครอง ผู้วิจัยจึงทำการศึกษามาตรการทางกฎหมายเพื่อเข้ามาคุ้มครองผู้ที่ถูกคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียเพื่อให้สอดคล้องเท่าทันกับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ให้สังคมได้ตื่นตัวและตระหนักถึงการกระทำอันไม่เหมาะสม ผู้คนในสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและได้รู้สึกปลอดภัยในการใช้ชีวิตอย่างปกติสุขมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจในการศึกษามาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองเหยื่อผู้ถูกคุกคามผ่านโซเชียลมีเดียและป้องปรามการกระทำอันไม่เหมาะสมดังกล่าวซึ่งสามารถพบเห็นได้บ่อยครั้งและในปัจจุบันผู้คนในสังคมเริ่มให้ความสนใจ สำหรับประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายใดที่บัญญัติถึงการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียไว้โดยเฉพาะ กฎหมายอาญาในความผิดทางเพศมีเนื้อหาไม่ครอบคลุมการกระทำคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียและแม้จะมีการนำมาตรา 397 มาปรับใช้เพื่อลงโทษผู้กระทำผิดได้บ้างแต่เนื่องจากเป็นบทบัญญัติลหุโทษทำให้มีบทลงโทษที่ไม่รุนแรง ดังนั้นจึงไม่สามารถยับยั้งหรือป้องปรามผู้กระทำผิดได้ อีกทั้งพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 ซึ่งแม้จะมีอัตราโทษที่สูงแต่เนื้อหาไม่ครอบคลุมการกระทำผิดในลักษณะคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดีย⁸ เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.2562 นั้นก็ทราบว่าพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ได้มีการบัญญัติไปถึงการคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียแต่อย่างใด ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาพฤติกรรมและลักษณะของการคุกคามทางเพศเพื่อรับมือต่อไป โดยศึกษาจากกฎหมายภายในประเทศ ศึกษาและนำกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขตัวบทกฎหมาย การเพิ่มตัวบทกฎหมาย หรือการหามาตรการทางกฎหมายอื่นเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดและป้องปรามให้การคุกคามทางเพศในโซเชียลมีเดียหมดสิ้นไป

⁸ รักษ์ขिता โพธิ์พิทักษ์กุล. (2550). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางอินเทอร์เน็ต* (ออนไลน์). สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. เข้าถึงได้จาก : http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/886/1/raksita_popi.pdf [2564, 11 มิถุนายน].

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในโซเชี่ยลมีเดีย
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการคุกคามทางเพศในโซเชี่ยลมีเดียของประเทศไทยและของต่างประเทศ
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในโซเชี่ยลมีเดีย
4. เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะทางกฎหมายเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการคุกคามทางเพศในโซเชี่ยลมีเดีย

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

การคุกคามทางเพศในโซเชี่ยลมีเดียสามารถพบเห็นได้บ่อยครั้ง อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายใดๆที่สามารถคุ้มครองผู้ถูกคุกคามทางเพศในโซเชี่ยลมีเดียเป็นการเฉพาะ อีกทั้งการนำตัวบทกฎหมายที่มีอยู่ไปปรับใช้กับการคุกคามทางเพศออนไลน์ก็ไม่ครอบคลุมและไม่มีประสิทธิภาพมากเพียงพอที่จะทำให้ผู้กระทำรู้สึกเจ็บปวด ดังนั้นเพื่อให้ผู้คนในสังคมสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขและปลอดภัย รัฐควรออกมาตรการทางกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขบทบัญญัติกฎหมาย การตราบทบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติม หรือเสาะหามาตรการอื่นใดเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว กล่าวคือตรากฎหมายโดยเพิ่มบทบัญญัติว่าด้วยการคุกคามทางเพศในโซเชี่ยลมีเดีย และกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งเน้นศึกษาถึงประมวลกฎหมายอาญาของไทยในส่วนของผิดเกี่ยวกับเพศ และกฎหมายต่างประเทศรวมถึงมาตรการทางกฎหมายอื่นๆในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามทางเพศ, พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 เพื่อศึกษาว่ามาตรการทางกฎหมายของไทยสามารถคุ้มครองผู้ถูกคุกคามทางเพศในโซเชี่ยลมีเดียและสามารถป้องปรามผู้กระทำความผิดได้มากน้อยเพียงใด สมควรที่จะถูกแก้ไขหรือควรออกมาตรการทางกฎหมายใดๆที่ว่าด้วยการคุกคามทางเพศในโซเชี่ยลมีเดียเพื่อให้เกิดความสงบสุขและสร้างความมั่นใจของผู้คนในสังคมถึงความปลอดภัยในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยศึกษากฎหมายของต่างประเทศได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ฟิลิปปินส์ แคนาดา เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เยอรมนี และสหราชอาณาจักร

ฟิลิปปินส์ร่วมด้วย เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการคุกคามทางเพศในโซเซียลมีเดียของประเทศไทย

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยทางเอกสาร (Documentary research) เป็นหลัก โดยเอกสารที่ใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ และเปรียบเทียบ ได้แก่ ตำบตกกฎหมาย เช่น ประมวลกฎหมายอาญา พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พระราชบัญญัติหรือรัฐบัญญัติอื่นๆที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยและต่างประเทศ หนังสือ บทความทางวิชาการ วารสาร ข้อมูลสถิติ และรายงานข่าวต่างๆ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความหมาย ขอบเขตและรูปแบบของการคุกคามทางเพศในโซเซียลมีเดีย
2. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการคุกคามทางเพศในโซเซียลมีเดียของประเทศไทยและของต่างประเทศ
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศในโซเซียลมีเดีย
4. ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะทางกฎหมายเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกมาตรการทางกฎหมายว่าด้วยการคุกคามทางเพศในโซเซียลมีเดียของประเทศไทย